

Bijlage 3: Tijdlijn

Deze tijdlijn focust op die momenten dat er met SodM en ook uw raad gesproken is over de seismische aspecten van dit project. Aspecten zoals business case, financiering, warmteafzet, publiekscommunicatie etc. zijn buiten beschouwing gelaten.

Startfase

- 26 april 2011
  - Opsporingsvergunning verleend door de minister van Economische Zaken.
- Najaar 2014
  - Afronding haalbaarheidsstudies, waaronder geologische omstandigheden en veiligheid.
- 2 februari 2015
  - Collegebrief over de outline project tot dan toe.
- 5 en 6 maart 2015
  - Studiereis inclusief presentatie en vragenronde over veiligheid van geothermie door professor Diederik van Wees van TNO.
- 11 maart 2015
  - Presentatie raadscommissie Beheer en Verkeer over het project in brede context waaronder seismische risico's.
- 16 mei 2015/ 27 mei 2015
  - Vaststellen nota 'kader en plankrediet geothermie' in de raadscommissie Beheer en Verkeer en vaststelling op 27 mei 2015 in de Gemeenteraad. Startmoment planuitwerkingsfase door WarmteStad.

Planuitwerkingsfase

- 11 juni 2015 en 3 december 2015
  - Eerste 2 overleggen met SodM. Outline project, projectorganisatie en aankondiging Seismisch Hazard Assessment. Karakter besprekingen: informeren en reflecteren.
- 13 januari 2016
  - Expertmeeting door gemeenteraad georganiseerd met geoloog Peter van der Gaag, professor van Wees, professor Herber en de heer Smedes over hun visie op de risico's op seismische, depletie etc. te delen. WarmteStad heeft ook haar visie gegeven en verteld.
- 18 mei 2016
  - Behandeling nota 'Investering geothermie en Warmtenet Noordwest' in de raadscommissie Beheer en Verkeer.
- 1 juni 2016
  - Informerende sessie voor de raad over resultaten van de Quick Scan Seismic Hazard Assessment van IF/ Q-con en SGS.
- 8 juni 2016
  - Aanvullende brief over de randvoorwaarden. Dat er minimaal 3.500 WE, zekerheid over de werking TLS en zekerheid over externe financiering moet zijn voor college instemt met gunnen van werkzaamheden door WarmteStad. Tevens mededeling dat RVO een nieuwe SDE had beschikt waardoor het knellende tijdsplan richting de oorspronkelijke deadline verviel. Raad stemt in met nota 'Investering geothermie en Warmtenet Noordwest' en de 3 randvoorwaarden voor gunning.

Fase tot gunning warmtenet

- 20 juli 2016
  - Expertmeeting met een brede groep deskundigen gericht op verwachte depletiesituatie en mogelijkheden van een TLS. Verslag bijeenkomst is met SodM gedeeld.
- 6 september 2016 en 8 november 2016
  - Twee overleggen WarmteStad met SodM over onderzoeksopzetten en rapportages van IF / Q-con en SGS, de projectorganisatie boring (Ross). De bijeenkomsten waren informerend en reflecterend. Er zijn vragen gesteld maar die zijn meegenomen in de vervolgstappen.
- 29 november 2016
  - Collegebrief over dat recente onderzoeksresultaten laten zien dat maximale depletie lager ligt dan eerder was aangenomen en dat WarmteStad aangeeft dat een werkend TLS te maken is.
- 29 maart 2017 en 20 april 2017
  - Aanvraag verlenging en overdracht opsporingsvergunning en beantwoording vragen ministerie van EZ daarover. De minister zet deze aanvraag uit voor advies aan SodM.
- 12 april 2017
  - In raadscommissie Beheer en Verkeer deelt wethouder mee dat de bank haar interne goedkeuringsproces heeft afgerond en wordt overgegaan tot afronding van het contract. Daarmee is voldaan aan de 3 randvoorwaarden zoals die op 8 juni 2016 door de raad zijn gesteld.
- 11 mei 2017
  - Constateringsbrief minister over zorgplicht art 33 Mijnbouwwet waarin een SRA verlangd wordt voor de testfase na de eerste boring.
- 19 mei 2017
  - Op 28 maart geeft SodM aan geïnteresseerd te zijn in seismische risicoanalyses en de mitigerende maatregelen tijdens boren, testen en winnen. Op 20 april 2017 stuurt WarmteStad seismische onderzoeken toe waaronder het recente rapport van SGS over depletie en werking van de TLS van eind 2016. Op 19 mei presenteert WarmteStad deze rapporten en conclusies. Karakter overleg was vragen en kanttekeningen, maar er zijn geen zorgen geuit zoals SodM dat op 28 augustus 2017 heeft gedaan.
- 19 mei 2017
  - WarmteStad gunt fase 1 (Zernike) van het warmtenet onder voorwaarden van instemming door de aandeelhouders. Op 30 mei stemt ons college in met de voorgenomen gunning door WarmteStad.
- 24 mei 2017 en 31 mei 2017
  - De nota 'vervolg financiering WarmteStad' wordt besproken in de raadscommissie beheer en verkeer en in de gemeenteraad van 31 mei vastgesteld. Naast het WKO-programma was onderdeel van dit voorstel een overbruggingskrediet voor geothermie.

Publicatie Staat op de sector Geothermie

- 22 en 23 mei 2017
  - Op 22 mei stelt WarmteStad een afspraak met SodM voor op directourniveau. Enerzijds om kennis te maken, anderzijds om een indirect signaal vanuit SodM over seismiciteit bij geothermie verduidelijkt te krijgen. De ingeplande afspraak op 30 juni 2017 is door SodM afgezegd en vervolgens is tot aan de publicatie van Staat op de sector het niet meer gelukt een afspraak in te plannen.

- 13 juli 2017 en 14 juli 2017
  - Publicatie Staat van de sector Geothermie. De passage in de staat over terughoudendheid met geothermie nabij gasvelden was aanleiding bestuurlijk contact te zoeken met SodM. Hieruit bleek dat SodM kanttekeningen plaatste bij het verdere verloop van ons project en is overeengekomen directe na de vakantie hierover verder te praten.
- 19 juli 2017
  - Collegebrief over de Staat van de sector Geothermie, de ontstane situatie en dat WarmteStad de werkzaamheden gericht op realiseren van de geothermie bron en de verdere uitrol van het warmtenet tot nadere orde staakt. Op 19 juli 2017 hebben wij daarover met u in een actualiteitendebat gesproken.

Voorafgaand aan raadsessie 27 september

- 28 augustus en 1 september 2017
  - Op 28 augustus is er een technische sessie geweest tussen SodM, WarmteStad en de gemeente. Daarbij is aan de hand van een PowerPoint stevige kritiek geuit op een viertal inhoudelijke punten, zijn kanttekeningen geplaatst bij een TLS en een opmerking gemaakt over de waarde van een seismische expert binnen de projectorganisatie zelf. SodM schatte de kansen op een winningsvergunning, op basis van het beschikbare materiaal op dat moment, klein in. Als oplossingsrichting is benoemd SRA's voor alle fases aan SodM voor te leggen. Q-com werd als een geschikte partij beschouwd om dit uit te voeren. De PowerPoint is een dag later door SodM beoordeeld als te globaal en informeel om te delen met WarmteStad behoudens de conclusiesheet. Deze conclusiesheet wijkt bij nader inzien af van de sheet zoals deze recent is gedeeld door SodM. Op 1 september 2017 is bestuurlijk gesproken met het ministerie van EZ. Het ministerie hecht veel waarde aan het expertpanel Kennisprogramma Effecten Mijnbouw (KEM) betrekken bij de beoordeling van het materiaal dat WarmteStad aanlevert.
- 25 september 2017
  - In een bestuurlijk conference call is de inhoudelijke kritiek van SodM in resumé herhaald en zijn werkafspraken gemaakt over de SRA's en de beoordeling door SodM en KEM.
- 27 september 2017
  - Op 27 september is de raad geïnformeerd. In het openbare deel lag de focus op de werkafspraken met SodM over de SRA's, het 'on hold' houden van de werkzaamheden, de consequenties daarvan voor (de planning van) het project en dat begin 2018 de balans wordt opgemaakt of een eerste boring aanbesteden verstandig is. Tevens is de gemeenteraad eind oktober een raadsvoorstel hierover toegezegd. In het besloten deel hebben wij u meer inzicht gegeven in de kritiek van SodM (dit omdat SodM op 28 augustus had aangegeven dat haar analyse nog niet was afgerond en geen formele status had).
- Na 25 september 2017
  - Het is niet gelukt consensus te krijgen over een verslag of samenvattende brief over hetgeen is besproken en afgesproken.

Voorafgaand aan het nu voorliggende raadsvoorstel

- 28 september en 2 oktober
  - SodM heeft op 28 september 2017 telefonisch de inhoud van het advies aan de minister over de verlenging en overdracht van de vergunning gedeeld. Behoudens de opmerking

over de organisatie was dit in lijn met wat eerder met hen besproken is. Op 2 oktober 2017 is de brief gepubliceerd door SodM. Wij hebben u toen per email geattendeerd op deze brief en aangegeven dat het punt aangaande de kritiek op de organisatie voor ons nieuw was.

- 11 oktober en 17 oktober
  - Op 11 oktober is telefonisch bestuurlijk contact geweest met SodM over het verschil van inzicht of en in welke mate SodM eerder opmerkingen over de projectorganisatie heeft gedeeld. Afgesproken is om op 17 oktober 2017 over de ontstane situatie in brede zin een informeel bestuurlijk overleg te hebben. In dit overleg hebben wij geconcludeerd dat het gat tussen de inzichten van de deskundigen van WarmteStad en die van SodM te groot is om te veronderstellen dat begin 2018 wij met comfort kunnen besluiten over een eerste boring. In overleg met andere aandeelhouder Waterbedrijf Groningen en WarmteStad is daarop besloten in te zetten op een alternatieve warmtebron en de SRA wel af te ronden om duidelijkheid te krijgen over de toekomstkansen van Geothermie in onze stad.
- 26 oktober 2017
  - Beschikking van het ministerie over het verlengen en overdragen van de opsporingsvergunning.
- 3 november 2017
  - Toezending raadsvoorstel 'vervolgtraject geothermie' aan de gemeenteraad.
- 9 tot 14 november 2017
  - Op basis van een WOB-verzoek heeft SodM stukken openbaar gemaakt. Ten behoeve van volledige transparantie hebben wij alle voor zover ons bekende stukken ook openbaar gemaakt. SodM heeft dat de afgelopen dagen ook nog stukken openbaar gemaakt.